

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioan. Petri Maffei, Bergomatis, E Societate Iesv,
Historiarvm Indicarvm Libri XVI.**

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

E Nicolai Nvnnis Epistola, E Castro Lernate data, 4 Idus Febr. 1569.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11473

domus iam excitatę complures Christianorum incolarum est numerus sex circiter millium, partim Lusitanorum qui mercaturam exercent, partim etiam Sinarum qui sese paulatim ad Christum adiungunt; ibidem duo iam tempa vi suntur: Lusitanorum alterum sacerdotibus instructum secularibus: alterum Societatis nostrae, huic aedes coniuncte sunt, Patris Provincialis iussu ad nostrorum habitationem extructae, ut simul & rei Christianae in eo portu deat opera, & integritate vitae exemplaque illius regni quasi fores pulsare pergent. Eadem aedes opportunum quoque praebent nostris hospitium, qui Iaponem perentes ex itinere illuc divertunt: quorum nonnulli nouem decēmve interdum mēses ibi subsistunt, dum vel cursum expectant, vel aliqua in vīs Iaponicos necessaria comparant. Vatiis præterea ex ethnicorum regionibus confluent eodem Christiani, quibus in spiritu laboratibus tēpestiū succurritur. Et quoniā alia nulla est in eo emporio religiosa familia, nostri tantis tamq; salutaribus occupationibus distingueatur, ut nō videā quibus in locis possit eorum esse commoratio fructuosior. quas ob causas, ac presertim introitus obtinēdi gratia, sic equidem statuo (nisi si tibi videatur secus) ē re Christiana futurum, vt mandes atque præcipias, non modō vt nostri (quoad eitis fieri poterit) nequaquam ab incepto desistant, sed etiam omni conatu insistant sacrosanctum Euangeliū penitus in eam prouinciam inferre: siquidē à Deo magna spe randa sunt. Ipse pro sua clementia in anima spirituque tuo semper inhabitet. Ego me precibus tuis ac sacrificiis valde commendō. Goa, 4. nonas Ianuarias, 1569.

E NICOLAI NVNNIS EPISTOLA, E CAstro Lernate data, 4 Idus Febr. 1569.

De regionibus hisce Maluci, & Amboini, anno superiore, plura cognouisse vos arbitror, quibus in regionibus Dei beneficio Christiana res cursum deinceps ita prosperū tenuit, omnes vt hi populi & insulæ sacrū Euangeliū efflagitent, & sancte hæc Domini vinea, omnium, quæ Societati nostræ commissæ sunt, in primis videtur collenda: fructum enim operæ pollicetur uberrimum. Quare in spem viuimus fore propediem, vt impiam Mahometis sectam in hisce partibus diuina bonitas prorsus extinguat ac de-

ac deleat. quocirca obsecrate fratres carissimi Dominum,
vt numerum operariorum augere dignetur.

Cōmoratio nostra adhuc est maxime in oppidis finibus.
q; Iernatis, Bactonis, Mauri, & Selebū: nec sanè frustra,
quidem hæ nationes (adiuuante conatus nostris & indu-
striā Domino) tum ad sacra salutis æternæ mysteria; omnē
que probitatem valde propensæ, tum etiam in Patres, qui
bus ad earum conuersionem Dominus vtitur instruētus,
bene animatae cernuntur.

Mauricam Dioecesim tueruntur hoc tempore Patres duo;
frater unus. Iolanam verò Didacus Magaglianes obit ma-
gna cum utilitate, exemploque virtutis atque constantiæ;
quippe qui valetudine cōficitatus aduersa, nunquā tamē
idcirco intermittit Christianam rem baptismiss, cōfessioni-
bus, catechēsibus, missarum sacrificiis, aliisq; id genus mi-
nisteriis adiuuare.

Ex altera parte Nicōlaus insulā tenet Morotai, degit
que præcipue in oppido celebri Sequita, quem ille cetero-
que circā populos iisdem ea instituta nostræ Societatis of-
ficiis atque laboribus ad Christianam vitam informare non
definit.

Iam verò in hisce insulis versatur seorsum Antonius
quoque Cōsalius. is erat hoc tempore in oppido Rau, Chri-
stianæ religioni bonisque moribus eo toto agro propagan-
dis intentus, magno vtique patientiæ ac virtutis exemplo,
vel ob difficultem eius regionis naturāi, vel eriam ob dolo-
rem capitis, quo laborat assiduè, nec tamē idcirco desistit
suo munere perquā studiosè & alacriter fungi. hanc Matt-
ri terram magni calores atque aestus adeò insalubrem effi-
cient: atque iis aliisque de causis, quas iam cognouisse vos
arbitror, itinera in primis sunt laboriosa & valetudini ve-
hementer infesta. Verū enim uero in iis ipsis incommodis
atque difficultatibus mirificè consolatur leuatque nos Do-
minus, cùm re ipsa euentuque demonstrat, sudores nostros
operamq; nō frustra consumi. quippe gens hæc nupet adeò
rudis ac barbara, ad sacratissimum Eucharistia mysterium
(quæ ipsius Dei virtu ac potestas est) idonea redditur, & mi-
tabili quodā studio ac pietate vltro sacramētum confessio-
nis exposcit. in singulis ferme oppidis templa exstruxere. &
dominicis festisque diebus ad catechismum cuncti conue-
niunt, quæ res missæ implet vicem sacerdotum inopia.

Iisdem

Iisdem docendi, concionandi, ceterisque muneribus nō
hinc magno quidem profectu dat operam in Bactonis re-
gno Ferdinandus Aluares, profanos ac superstitiosos ethi-
nicorum ritus cum Christiana religione ac disciplina cō-
mutans. ægotauit hoc anno grauiter, & solus est. quo circa
maximos in ea prouincia subit labores.

Bactonica gens Mauritiam superat ingenij bonitate &
acumine: quare facilius etiam capit sacrosancta fidei Chri-
stianæ mysteria: non obscura vero argumenta dant omnes,
ptorsus desertæ abiecitq; Mahometanæ prauitatis: ac Rex
præsertim, qui vna cum popularibus suis acri se incensum
studio demonstrat Christianæ fidei propagandæ.

Selebum terra est admodum ampla, multas magnasque
continet insulas, Reges habet complures Christianæ reli-
gionis ita cupidos, vt nihil ad eorum cōuerisionem, præ-
ter catechesim baptismumque deesse videatur. Solum ap-
prime ferax: incole corporis totius formâ & proceritate
conspicui, colore non tam atro quam rubido: minus quieti
ac pacati, nunc quidem præ multitudine Dominorum: sed
vbi Christianæ disciplinæ ac vero Domino se adiuxerint,
conspirabunt omnes atque consentient. Reges Christiani
facti iam tres: quorum est omnium cura penes Petru Mal-
tareniam, ex quo facile existimare possitis, quam vehemē-
ter nobis subsidio opus sit. Atque vt clarius etiam id ipsum
intelligatis, nonnullas perstringam nationes, quæ a nobis
Euangelium expertunt. In iis numerantur Papuæ non abs-
miles Cafris seu Aethiopibus, in multa regna diuisi: distat
hinc ampla eorum regio leucas circiter sexaginta, ad leu-
cas ferè totidem cognita & explorata. Atque ego cum es-
sem apud Regem Bactonis, vidi nonnullos ex iis Regi-
bus, qui ad eum inuisendum pro amicitia venerant, ij-
demque baptismum petebant: sed non impetravere, quod
nemo suppetret ad eo, Christianis preceptis erudiendos,
& deinceps retinendos in fide.

Eadem sunt postulata Regis quoque Bengajj, quæ ter-
ra in meridiem spectat. Rex vero Gorentalij, cui regno ex
altera parte sunt oppositi Selebes, sextum iam annum in-
stat idem exposcere, atque etiam nuperimè certos homi-
nes idcirco ad Lusitanum Præfectum legauit. Sed frustra,
quod valde pauci sumus, & longè lateq; dispersi: misit qui-
dem Præfetus amicitiae causa, qui cum muneribus illū in-

uiserent, simulque animauit hominem, & hortatus est
Petro Mascarenio uteretur, qui tum in ora contraria ve-
saretur. Regnum vero Gorenthalij frequentissimum est ne-
dubium quin si Rex Christiana suscepereit sacra, ceteri quo-
que sint suscepturi. Huic finitimus est Rex qui dicitur Bo-
tum. is latius etiam imperat. Alia multa regna gentesque
consulto prætereo, ne augem dolorem vestrum, comme-
morando tot animarum interitu: quos ego vel pro vnius
tantum salute (si res exigat) vitam libenter posituros esse
non dubito.

E PETRI MASCARENIAE LITTERIS

Lernate datis pridie Nm. Martij, 1569.

Q Vando apud Selebes hoc anno versatus sum, non ab
refore existimau, si ad vos, quæ sint ibi gestaper-
scriberem, vt cum tantam missis copiam in tanta o-
perariorum inopia cognoueritis, cuncti Domino supplice-
tis, vti quamplurimos dignetur huc mittere.

Sionis Rex, quod iam audisse vos reor, cōuersus ad Chri-
stum est, & sacro baptismate initiatu in ora Manadi, quo-
tempore Didacus Magalianes ibi fuit. ea de causa intra sex-
decim menses totum regnum ab eo defecit, uno duntaxat
oppido excepto, quod ille cum parente fratribusque confu-
git, atque inde ad hoc Lernatis Castrum se contulit, opem
a Lusitanis implorans. Interea diuina adspirante clemen-
tia, populares eius ad sanitatem reuersi, Regem in patriam
renocant imperata facturi. celox ad eum deportandum a
Lusitanis instruitur, vna discessimus ipso natali die Sancti
Bartholomei: proximo die dominico in ora Manadi sacra
missæ peregrimus. ibi cognitum est dimidiā tantum regni
partem ab Regestate, ceteros in defectione persistere. In-
de ad Sionem urbem appulsi, iactis anchoris, oppidanos de
regis aduectu fecimus certiores. ij simulatque audierunt
Lusitanorum naui delatum Regem, quamquam teneret ar-
cem aduersa factio, nihilominus Principes ad nauem vi-
que accessere sese dedentes, ac Regis pedes multis cum la-
crys mis osculantes.

Substiteramus ibi iam triduum, nec hostes ad pactio-
nem adduci poterant. Quocirca Nauarchus, itemque Co-
salutis Vrtaodus, cum sua cohorte descendunt; ad hos arma-

alia

B.B.